

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jacobi Sadoleti Card. Et Episcopi Carpentoractensis Viri
Disertissimi, Opera quæ exstant omnia**

Sadoleto, Jacopo

[Francofurti], 1607

XXI. Iac. Sadoletvs S.R.E. Cardin. Federico Fregosio Cardinali S.P.D.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69244](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-69244)

illam enim mihi est, te primo quoque tempore ad Urbem pro-
 fecturum esse, atque ibi aliquandiu mansurum. Qui certe si ad-
 fectum, & serena dulcissima consuetudine ipse fruerer, & tibi quoque
 ex me aliquas voluptates darem. Nunc hanc agritudinem animi
 tuis tantum commodis, quae mihi hic multa nec iniucunda suppe-
 dit: praefertim his quae capio ex optimarum artium studiis, quae
 me sola adhuc detinent: delectationibus ceteris aut consuetudinibus
 omnibus, ut penitus iam extinctis. Quanquam quod ad
 familiaritatem amicitiae & familiaritatis attinet, multorum mihi a-
 mitorum vicem praestat vir clarissimus Polus, qui apud nos com-
 plures iam est mensis: quo homine caue mihi Bembe quemquam
 excellentes aut dulciorem in congressibus, aut fideliorem in con-
 siliis, aut sanctiorem in omni parte vitae optimisque moribus exi-
 stere: praeterea summae ipsius doctrinae, summi quoque iudicii. Sed
 quid ego tibi ego eum laudo, qui tibi ipsi melius notus est,
 quam mihi illud asserere possum, hinc illius sermones mihi et-
 iam gratiores esse & iucundiores, quod in magna copia & varie-
 tate rerum, de quibus colloquimur, sepe nobis de te in loquen-
 do vocat mentionem, in qua diutius commorari solemus. Primum
 praefertim tuo materiam & copiam sermonibus suppeditante.
 Florbellum meum tam humanè à te, tam què liberaliter tracta-
 ri, gratissimum mihi est. Ego illum iuuenem non mediocriter
 diligo: summaque in spe sum, fore eum huic seculo & suis tem-
 poribus ornamento. In quo tua quoque laus non minima futu-
 ra est, quod ex domo tua atque ex disciplina, tale ingenium
 prodierit. Is maximas tibi sepe numero apud me per literas agit
 gratias. Quare cum tibi ne commendo quidem, video enim mi-
 nime esse id necesse. Hoc te scite volo: quicquid in eum comi-
 tatus & benevolentiae tuae contuleris, id me existimatum in me
 ad te collatum esse. Vale mi charissime Bembe. Carp. VI. Idus
 Septemb. M. D. XXXIX.

XXI.

IAC. SADOLETUS S. R. E. CARDIN.

Federico Fregosio Cardinali S. P. D.

PRIMO illo nuntio, quo te, quamquam absentem & rotius
 negotii ignarum, praclaro tamen Pontificis Maximi de tua
 veritate de dignitate iudicio, magnoque consensu bonorum o-
 minum, in amplissimum ordinem S. R. E. Cardinalium coopra-
 tum cognoui, cepi equidem eam voluptatem, quam vetus no-
 strae communitio, & insignis ac mutua inter nos amor postulabat.
 Sed vere dicam, in ea animi mei laetitia & gratulatione, maio-
 rem duci rationem meae commoditatis, quam aut vilitatis, aut
 digni-

dignitatis etiam tuæ. Nam tibi quidem ipsi pro tui nominis
ma, & multarum ac magnarum celebritate virtutum, quæ
eluceant, non multum mihi afferre atque addere videbatur tui
noris accessio. Ego verò qui talem collegam esse me nactus, nec
in consiliis, coniunctum olim quidem in vita & in amicitia, nec
etiam in Repub. omni laude virtutis prudentiæque præstanti
charissimis mecum constrictum summa benevolentia vinculo
non potui non efferi maximo gaudio: reprensus idem tamen
mecum, spem fruendæ tuæ optatissimæ consuetudinis, quæ
quondam neque dulcius quicquam fuit, neque honorificentior, ac
restitutam mihi dequod, aut certe ostentatam esse. Video etiam
ita res tulerit, ut mihi ad Urbem omnino sit redeundum, ut
tutum me tecum familiaritatem quidem eandem quam per
utilitatem autem in eo genere maiorem, quod te optatissimam
in Repub. consiliorum non tam comitem, quam ducem habere
rus sum. Quod utriusque nostrum hoc etiam arbitror futurum
iucundius, quod habebimus magnos viros, omniisque præstantis
virtutis & religionis studio, integerrimos ornatissimosque. Cato
nales, Contarenus, Polus, Bembus, aliosque satis multos, qui
de Republica optime sentientes, & animorum concordia & ho
nitate coniunctus nobiscum coniuncti erunt. Hæc igitur erant
quæ primo illo tui honoris nuntio ego cum animo incoactum
agitabam, non tam de te, quam de me ipso cogitans: quæ quidem
cogitatione non mediocriter oblectabar. Tibi autem ipsi vire
tum subito gratularet, illa res effectit: quod statuebam multis
expectandum & factum esse, & iudicium tuum. Anteps enim
mi eram, neque certum habebam, quid esses facturus. Memori
ram enim superioribus comitiis, quibus nos adlecti in senatu
fuimus, te vel recusasse quodammodo honorem eundem obtinere,
qui ad adipiscendum facilis tibi fuisset: vel certe non curasse.
Qua ex re etiam magnam te laudem consecutum intelligebam.
Sic enim tum omnes iudicarunt, te magnitudinæ quadam auro
prædicum propè singulari, plus in te ipso & virtutibus quibus
noris, quam in externis istis insignibus repositum putasse. Nam
mutata tota ratio est. Ut enim magni tum animi fuit, negligens
honores: sic nunc oblatos videri repellere & Pontificis optime
liberalitatem aspernari, superbum certe extitisset. Quam
tasse offensionem, & Dei vocationi, ac Principis voluntati non
restituisset, & mea, & tua, & Christianæ Republicæ causa vel
menter gaudeo. At nunc tibi gratulor, idque ago & animo
micissimo, & incredibili cum læticia serò fortasse, si diem
temporis ratio sola putetur. Sed huius tarditatis culpam in
tas meæ valetudinis sustineat, quæ me per diu detinuit, ut
ipsem officio scribendi non possem. Nec tamen in gratulatio

re longior, quando nec tibi id magis, quam Reipub. est tri-
bendum: & tu etiam me taceate animum probè nosse & per-
cipere meum potes. Illud, quod ad priuarum meum erga te of-
ficium pertinet, libentiùs commemorabo. Ego cum te amavi
semper, omnique honore & obseruantia dignissimum duxi: tum
tuis plurimis beneficiis affectus atque ornatus, cui plus debere
me confiterer, quam tibi, habui vnquam neminem. Non enim
oblitus sum perpetuè tuæ erga me liberalitatis, & contubernij
illum postri: quo tempore domus & familiaritas tua maiori et-
iam honori mihi fuit, quam commoditati. Quarum ego rerum
memoriam conferuo, & gratissimam mente prosequor. Tulit au-
tem posterorum temporum fortuna, vt diuersis locis occupatio-
nibusque distracti, frui suauitate nostræ consuetudinis non pos-
simus: cuius nunc repetendæ ac recuperandæ spes mihi est ob-
lecta. Quæ si mihi, vt cupio atque opto, sic ex sententia procef-
serit, perficiam profectò, vt meæ in te obseruantia, summique
amoris, tu fructus eos percipias, qui maximè vestra amicitia &
tua amplitudine digni, tibi que præcipuè à me debiti sunt. Vale.
Carpent. IX. Calend. Maij, M. D. XL.

XXII.

IAC. SADOLETVS CARDINALIS
Gregorio Corresio Abbati S. P. D.

FRATERS nostræ amicitia, qui ex vsu & congressu quodi-
ano, communicationeq; sermonum & cogitationum omniù,
percipi vberitimus solet, fuit ille quidem nobis multa & rerum
varietate & temporum interruptus: quòd in simili & voluntate,
& natura, dissimilitudine quadam curarum atque actionum, &
longinquitate regionum fumus ferè disiuncti. Sed tamen &
sua cuncta virtus, præstansque oprimarum arrium scicntia, te
animo meo præsentem semper constituit: & amicitia fides,
(sicut ego mihi persuadeo) item me tuo: vt si absumus corpo-
ribus, animis tamen proximi, copulatique fuerimus. At nunc
tunc intervallo literarum inter nos factio, quòd propter con-
suetudinem ad te scribam, ne forsitan mireris, ratio tibi à me mei
fidei reddenda est. Ego te, Corresi optime, & doctissime, cum ta-
lem sanctorum virum esse cognouissem, qualem omnes existimant,
omnibus ingenij, humanitatis, doctrinæ ornamentis prædi-
tum, amare capui ab initio non mediocriter: nec communi illo,
quo omnes bonos diligimus: sed præcipuè quodam, & singula-
ri amore. Quam animi mei propensionem erga te, secuta aliquot
hæc iocet nos, breuis quidè illa, sed incunda congressio, confir-
mavit. Neq; verò postea memoria vnquam tui, quanquã absens,
inter-

